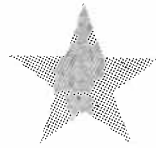


INTERLANGUAGE



AMERICAN ESPERANTO MAGAZINE



AMERIKA ESPERANTISTO

*Oficiala Organo de la
ESPERANTO-ASOCIO
de NORD-AMERIKO*

NOV-DEC, 1955

AMERICAN ESPERANTO MAGAZINE

(*Amerika Esperantisto*)

G. ALAN CONNOR, *Editor*

Vol. 69

114 West 16th Street
New York 11
N. Y.

Nos. 11-12

Co-Editors: Dr. William Solzbacher, Doris Connor, Myron Mychajliw.

Sustaining Board: Portia Anderson, Dr. Luella K. Beecher, Dr. F. W. Breth, John M. Brewer, Allen L. Brown, A. M. Brya, Jarvis E. Bush, C. C. Cummingsmith, S.M., Dr. Lee-Min Han, Horace C. Jenkins, Mrs. S.S. Marks, Bertha E. Mullin, Tony Nabby, George Hirsch, Andrew I. Rogus, Bertha F. Sloan, Harold S. Sloan, Dr. William Solzbacher, Mazah E. Schulz, Virgil Whanger, Paul E. Nace, Carl Wyatt Childress.

Office Assistants: Lola Mae Muse, H. S. Harris.



ESPERANTO CHRISTMAS CARDS

No. 1 *Beautiful, super-quality Esperanto Christmas cards.*

The outside cover design: A large Esperanto Green Star, cleverly made up as Santa Claus, printed on a background of white de luxe "Fiesta" paper with art deckle edge dyed a beautiful green. The message in Esperanto inside: Appropriate and in good taste, surmounted by a small green star, ends with the old familiar greeting *Ĝoĵan Kristnaskon - Feliĉan Novjaron*. The matching envelopes have the same green deckle edges on the back flap. Size 4 3/4 x 6 3/4 inches. Postpaid. Net prices include envelopes:

12 for \$2.35; 24 for only \$3.50 (less than 15¢ each); sample for 25¢

No. 2 *Assortment of 10 Christmas postcards, each with a different Esperanto design, printed in three and four colors. All with bright, cheerful illustrations and the Esperanto greeting: *Bondeziras por Kristfesto kaj Novjaro*. In sets of ten.*

10 cards for 60¢; 50 for only \$2.50; sample for 10¢ - all postpaid

Order your Christmas supply NOW from:

Esperanto Book Service, 114 W. 16 St., New York 11, N. Y.

Jarabono eksterlande por kalendara jaro: \$1.50 aŭ egalvaloro.
Subscription rate in the United States and Canada: \$3.00 per year.

Make checks payable to the *Esperanto Association of North America*.

Patron Membership in the EANA - \$10.00 per year
Regular Membership in the EANA - \$5.00 per year
Student Membership & Armed Forces - \$3.00 per year

AMERIKA ESPERANTISTO

Vol. 69

NOVEMBER-DECEMBER 1955

Nos. 11-12

THROUGH EUROPE WITH ESPERANTO


Mr. & Mrs. R. E. Holland

OUR American friends often tell us, "You don't need any other language except English when you travel abroad." However, after three months in thirteen European countries, we can emphatically say it isn't so. In fact, Esperanto helped us more often than English.

For example, whenever we had to remain in a city where none of our Esperanto correspondents lived, we consulted the Yearbook, and in that way always found Esperantists who showed us the most cordial hospitality. In Oslo, Norway, we went to the "Esperanto Cafe", the address of which we found in our Yearbook, and there we spied an elderly gentleman wearing a green star. After a warm greeting, he telephoned a University-of-Oslo mathematics professor, who immediately said we could stay overnight in the apartment where he lived. Although he knew English, he preferred to use Esperanto, and spent the whole next day showing us around his city. In Göteborg, Sweden, one delegate secured a hotel room for us; another sold us a slide projector; and two others drove us around the city, taking us through a trade school and up to the highest look-out point. In Stockholm, Sweden, a charming Esperanto teacher led us through the narrow, winding streets of the old quarter, and translated the menu for us in the famous "Pagod" tower-restaurant. And in Gävle, Sweden, we spent a pleasant afternoon between trains, thanks to an Esperanto teacher-delegate. Although we hadn't known any of these Esperantists previously, they were all soon like old friends, merely because we spoke the same language. In addition, we could often choose from the Yearbook a delegate whose field we were most interested in (teaching), thus creating another bond.

Six times during the summer we accidentally met Esperantists. Once at a railroad station in Malmberget, Sweden, where a clerk answered in Esperanto; once at a French sanitarium, where a young Esperantist helped us explain to the receptionist that we wanted to visit our friend and show pictures; and four times in the street (in Malmö, Sweden, where an Esperantist bicycling home stopped to greet us; in Ljubljana, Jugoslavia, where an Esperantist, seeing our green stars, spoke to us while we waited for a streetcar; in Marseilles, France, where a woman told us in Esperanto where to find a bank; and in Parma, Italy, outside the station, where we met an Italian Esperantist who is planning to come to the U.S.).

Of course, when we visited our twenty-nine Esperanto correspondents (the purpose of our trip), we also received the most generous hospitality. Almost every one met us in person upon our arrival, except in Vilppula, Finland, where our telegram arrived by mail two hours after we did; in Ljubljana, Jugoslavia, where our correspondent never received our letter and so was vacationing in Macedonia (fortunately, an Esperanto university student capably substituted as our guide); in Munich, Germany,



where our friend and we wandered around the same station for an hour, never seeing each other (finally we found him at his home); in a French sanitarium, where our friend was in the process of having an intravenous injection; and in Huddersfield, England, where our first telegram arrived after our second one, with the result that our correspondent had to get up at midnight to drive us from the station to his home.

To us the greatest pleasure of our whole trip was speaking with our correspondents in Esperanto — especially in Finland, Jugoslavia, and Spain, where we couldn't understand one word of the national language. What a relief, suddenly, to be able to converse fluently, after struggling in trains, stations, etc., with employees who seldom spoke English!

Although our visit with each friend usually lasted only one or two days, our hosts always filled it with interesting activities. Besides staying overnight in the homes of eighteen of our correspondents, and enjoying a total of eighty meals with them, we saw many beautiful and interesting sights with our Esperanto friends as guides. An iron mine and the midnight sun in northern Sweden; huge clocks with moving figures in Munich, Germany, and Malmö, Sweden; steambaths ("saunas") in Finland (one was in the basement of a home which our friend had built himself); a castle in Denmark; the "Kon-tiki" raft in Oslo, Norway; an ice factory in Belgium; pocket-knife factory in western Germany; and a textile factory in eastern Germany; a very modernistic printing establishment in Finland; and hospital in Tarrasa, Spain; many old cathedrals and churches; lovely parks and interesting schools; the "Two Goblins" cabaret in Paris, where the entertainment every Wednesday night is entirely in Esperanto; and war ruins side by side with the most modernistic buildings in Holland and Germany.

In return, we showed our friends colored pictures (both movies and still) of our life in the United States, including several of the EANA 1954 convention in New York. The audiences were seventeen Esperanto and ten non-Esperanto groups (our correspondents acted as interpreters for the latter), and several times, only the families of our friends. The largest groups (around forty-five people) were in Tarrasa, Spain, where we received a huge bouquet, and in Berlin, Germany, where we were given a little bear carrying a green star in his hand. Perhaps the most unique group was in Malmberget, Sweden, because some of its members were 10 to 14 year-old children who sang in Esperanto and each bowed to us in greeting and farewell. The hero of the group in Eindhoven, Holland, was a priest who made our transformer work by hitting it with his fist. (We carried our own projectors). In Parma, Italy, Dr. Canuto (the president of the Italian Esperanto Federation) made more interesting comments about our pictures that we did. There were two unexpected showings. One at the French tu-

berculosis sanitarium, where we had to secure special permission because it was Friday and the only visiting day was Sunday; and the other, during the UEA convention in Bologna, when at the request of several new Esperanto friends we showed the pictures in our hotel room. Unfortunately, most of the two hundred Esperantists in Malmö, Sweden, were on vacation when we were there, but we did see their large club rooms and showed our pictures to twenty enthusiastic members.

We learned a great deal from our Esperanto friends. For instance, in Göteborg, Sweden, they said that the seventeenth rule of Esperanto is that the wife never speaks Esperanto (we found eight delightful exceptions during our trip, besides a daughter and a mother). In Tarrasa, Spain, where we expected to find life at a slow pace, our 72-year-old host continually ran in front of us saying, "Time is gold!" (we called him an American); in Belgium our friend's favorite saying while driving a car was, "It is better to get home at 8 o'clock than to arrive at a hospital at seven", and at the customs office, "Disgusting paper!"; and in Vilppula, Finland, we were interested in the saying of our friend, who always drank his coffee grounds, "because", he said, "the water is free — it is the grounds we have to pay for!" We also liked the European custom of saying "Good appetite!" before eating or drinking. One of the most useful expressions we picked up was the abbreviation of the Esperanto greeting "Ĝis revido" (See you later) — not just the first word "ĝis", but a gesture forming the circumflex over the first letter.

Often at the end of our visit, our friends accompanied us to the train to say goodbye, and several times even gave us mementos, including a little Dutch spoon decorated with a windmill; a large candle embossed with the Bavarian coat-of-arms; a green star, and the Esperanto words, "In memory of Munich"; a beautiful pocket-knife from Solingen, Germany, which we used to peel fruit, divide a melon, cut string, etc.; Swiss chocolate from Parma, Italy; and flowers and candy from Berlin and Hannover, Germany. Our chief regret was that we couldn't remain longer anywhere, and our gracious friends seemed to feel the same way.

Our longest stay in one place was a week at the Universal Congress in Bologna, our first such experience. We still marvel that the pronunciation was so uniform that we almost never could guess what country any speaker came from. During the convention we listened to every word, whether important or not, and were delighted that we could understand. We especially enjoyed two meetings where the participants spoke in Esperanto but not about Esperanto (one concerned world-federalism; the other, teaching for international understanding). Outside the meetings we met many Esperantists from many countries. Undoubtedly that week was the climax of our trip.

During the summer we sent to a journalist friend in our home-town five letters about our adventures. As a result of her publication of excerpts from these letters in the local weekly paper, there is now a new interest in Naperville regarding Esperanto. We have already shown our pictures of Europe six times, and are now teaching an Esperanto course at the local Y.M.C.A. Truly Esperanto lives — and really works! Our summer proved it.

★ ★ ★

ESPERANTO IN ACTION AROUND THE WORLD



The Swedish press has paid considerable attention to ceremonies held April 30, 1955, in Sweden's second-largest city, Göteborg. Seventeen name plates were affixed on the city's new Esperanto Square. The square received its name by a vote of the city council. It will feature a monument honoring Esperanto as well as an Esperanto Café.

Columbus Day was celebrated on the Italian Government Shortwave Radio by a program in Esperanto about Christopher Columbus and the Discovery of America. Radio Rome broadcasts in Esperanto twice a week.

A marriage ceremony completely conducted in Esperanto took place at Kobe, Japan, when two members of the local Esperanto society were wed. The press pointed out that the use of Esperanto on such an occasion was the first of its kind in Kobe.

One of Mexico's outstanding atomic scientists, Professor Juan de Oyarzabal, takes time out from his busy teaching and research schedule at the National University to teach Esperanto. He recently concluded one Esperanto class with ten students, and now teaches another one with more than thirty students, all of them from the Mathematics, Physics, and Biology Departments of the university.

The International League of Esperanto Teachers recently reported that it is in touch with 1403 grade school and high school teachers in 24 countries, who are qualified to teach Esperanto, and that it has information about Esperanto classes in 83 schools in 14 countries. These figures reflect only a portion of the total picture.

At the World Eucharistic Congress in Rio de Janeiro, Brazil, July 1955, an active Esperanto section was effectively organized by the Very Rev. Dr. J. B. Se Tsien Kao. In the official program, distributed in millions of copies, Esperanto was prominently mentioned. The Rev. Dr. Kao gave his official greetings to the assembled thousands in Esperanto, and also presented talks about Esperanto over two radio stations.

Song records in Esperanto have become popular in a number of countries. They have been produced especially in the Netherlands, Sweden, Germany, France, and Brazil. The latest record of this kind seems to be *Nigraj Manteloj* ("Black Mantels"), sung by Dolores Duran, published recently by Copacabana Recordings in Rio de Janeiro.

On the Island of Madagascar, considerable interest in Esperanto is reported as a result of articles on the interlanguage recently published in the newspaper *Fandrosoam-Baovao* in Tananarive, the capital. They were written by Frederic Rasonaivo.

The Tupi Television Station in Rio de Janeiro recently devoted one of its programs to Esperanto. Lidia Matos, who conducts the regular program "Meeting Friends", interviewed Dr. Miguel Timponi, President of one of the local Esperanto societies, and Dr. Mario Ritter Nunes, Secretary of the Brazilian Esperanto League, while Marlise de Sousa Nunes demonstrated how beautiful Esperanto sounds.

The United States Foreign Service included a question on Esperanto in the written portion of this year's Foreign Service Officer examination.

In Curitiba, State of Paraná, Brazil, 120 persons recently registered for Esperanto classes at the local public library.

In Morocco Esperanto is taught in evening classes as well as in a number of public high schools. In one of the latter at Marrakech, 17 students recently were awarded Esperanto diplomas.

A Military Vocabulary in Esperanto, with translations in French, English, German, and Italian, has just been published by the Universal Esperanto Association. Edited by General Paul Bastien, of the French Army, with the cooperation of army, navy and air force officers and experts in several countries, the 54-page volume was printed in France. It is the best and most up-to-date publication of its kind, but not the first. An army vocabulary in Esperanto was published as long ago as 1906 by Lieutenant Bayol in France. During World War II, Army and Air Force Vocabularies in Esperanto were produced by Mr. E. D. Durrant in England.

Radio-Welcome in Montevideo, Uruguay, now features Esperanto programs every Monday and Thursday.

Four Members of the British Parliament recently met at the Houses of Parliament in London with representatives of the Esperanto movement to discuss possibilities of using Esperanto in the Council of Europe.

The Mayor of Vienna, Franz Jonas, made the opening speech in perfect Esperanto at an International Workers' Esperanto Congress held at Vienna, Austria, in the summer.

Kansai University in Japan was the place of this year's Forty-Second Japanese Esperanto Congress, attended by over 300 members. As in previous years, the post office used a special cancellation in honor of the Esperanto Congress.

Another example of the usefulness of Esperanto was the subject of a true human interest story in the December 1954 issue of the *Germana Esperanto-Revuo*. Someone in Prague (his name was not mentioned, probably because he lives behind the iron curtain) had been trying for many years to discover the whereabouts of a brother who had emigrated to Karlsruhe, Germany, long ago. Letters were returned by the postal authorities with the notice "unknown". Finally the man in Prague wrote in Esperanto to the Delegate of the Universal Esperanto Association in Karlsruhe, Friedrich Helfers. Herr Helfers was able to locate the parents-in-law of the missing brother and learned from them that the brother had emigrated to Australia several years ago. Soon the Prague address was on the way to Australia, the Australian address on the way to Prague.

Kion vi povas trovi en la nova
ILUSTRITA VORTARO DE ESPERANTO
(unua volumo, A-K)

612 ilustraĵoj, ankaŭ tutpaĝaj (vidu ekzemplon sur apuda paĝo).
642 paĝoj, grandformataj 7" x 9½", (17 x 23 cm).
Etimologio seslingva de ĉiu radikvorto de Esperanto.
20,200 difinitaj vortoj, kun abundaj ekzemploj.
Tute nova teksto, freŝe presita, kaj tutesperanta.

Tabelo de geologiaj tempoj (p. 389).
Tabelo de kemiaj elementoj aranĝitaj alfabete (p. 107).
Tabelo de kemiaj elementoj aranĝitaj laŭnumere (p.543).
Sinoptika gramatiko de Esperanto (p. XII).
La 16 zamenhofaj reguloj de la Esperanta gramatiko (p. 405).

Propraj nomoj de la mitologio kaj geografio.
Astronomiaj nomoj, de la asterojdoj, planedoj, satelitoj, kc.
Kemia kaj zoologia terminaroj detalaj.
Centoj da bibliaj terminoj troveblaj en neniu alia E. leksikono.

Sur la alia paĝo vi vidas paĝon 97 de la *Ilustrita Vortaro de Esperanto*, eldonita en septembro 1955. Vi povas akiri la tutan verkon de EANA. Prezo: \$7.00 bindita, \$6.50 broŝurita. La prezo inkluzivas la afrankon. Ne estas rabato. Mendu nun.

DIVERSAJ ANONCOJ

En la kampanjo "Ĉiu Membro Varbu Unu Novan Membron" lastatempe havis sukceson: H. Kruse (5), K. Immeke (2), D. Walton (1), R. Palmer (1), L. Fuller (1). Nia konkurso pri varbado de novaj membroj por EANA alproksimiĝas al sia limdato, 31-a de Decembro. La nuna listo de kvin kandidatoj por premioj estas: H. Soudée (23), R. Vineski (9), H. Kruse (8), L. Fuller (5), K. Immeke (5). Kiel vi rimarkos komparante la antaŭan liston (vidu AE Julio-Oktobro, p. 53), s-roj Bush kaj Heinle ne plu troviĝas en "kvinopo", ĉar ili restis kun siaj kvar varbitoj, kaj subite venis je la tria loko s-ro Kruse, kiu aligis sian tutan stud-grupon, kaj s-ro Immeke kaj s-ino Fuller plibonigis siajn poziciojn. La lasta monato sendube alportos pluajn ŝanĝojn speciale ĉe la du lastaj lokoj, ĉar la tri unuaj apenaŭ estas supereblaj. Ĉu?

Golden Jubilee Seals of EANA. Use them on all your correspondence. Beautifully printed seals, 1" in diameter, green star and border on gold foil with embossed letters "Esperanto Interlanguage - Golden Jubilee - EANA 1955". Sent postpaid at 1¢ each, or 125 for \$1.00.

"Letters to the Editor" Campaign: Chairman Richard T. Vineski wishes to announce to all members of the Committee that his new address is: 1808 14th Ave. S., Minneapolis 4, Minn. Other members of EANA interested in sending letters to editors also please write to the above address.

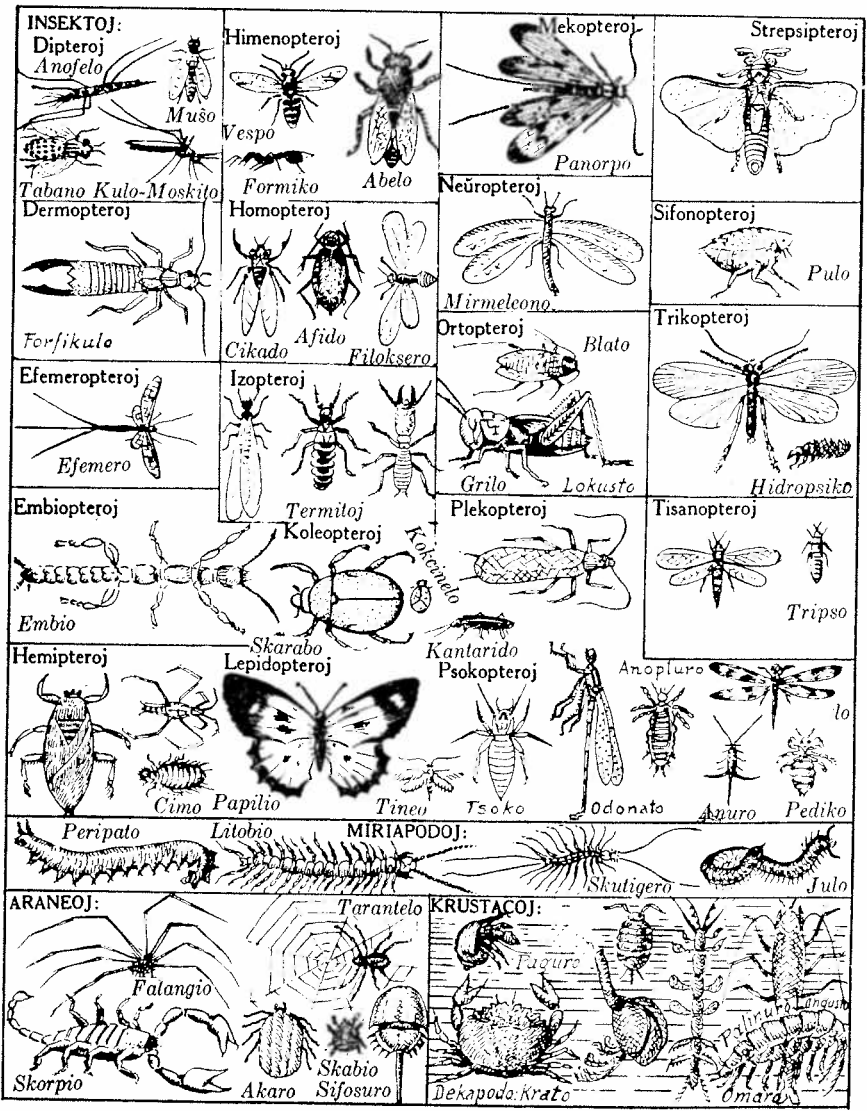
All contributions to E.A.N.A. are deductible for income tax purposes.

TUT-ILUSTRITA PAĜO EL "ILUSTRITA VORTARO DE ESPERANTO"

En la antaŭa numero de AE ni presis paĝon el la nova IVE, kaj nun presas ekzemplon de ilustrita tuta paĝo el IVE. (Reduktita presita ĉi tie.)
 Prezoj: Bind. \$7.00, broŝ. \$6.50, de EANA Libro-Servo. Ne estas rabato.

ARTROPODOJ

Plej granda ĉefgrupo zoologia de bestoj kun piedoj kaj gamboj artikigitaj, pro tio la nomo. El ili 20 specoj estas araneoj; 20 000 krustacoj; 1 000 miriapodoj kaj 65 000 insektoj registritaj, sed kun centoj da miloj ankoraŭ neregistritaj. Ĉiu speco havas sian specialan, apartan nomon, krom la nomo de la genro.



AMERIKA LANDA ASOCIO EKSIĜIS KIEL PERANTO DE UEA

En la antaŭa numero de AE ni presis artikolon el Heroldo pri la "amasa ekxiĝo de estraranoj kaj oficistoj de UEA" kune kun niaj aldonaj informoj pri la "grava interna kaŭzo de la konflikto en UEA". Nova artikolo en Heroldo nun mencias ekxiĝon de komitatanoj de UEA; kaj ni ĵus ricevis leteron pri ekxiĝo de tuta Landa Asocio, jene:

KUBA ESPERANTO-ASOCIO, Apartado 1324, Habana
20 Oktobro 1955

Al la Centra Oficejo de
Universala Esperanto-Asocio

Estimataj sinjoroj:

Ni plenumas la devon komuniki al vi, ke nia Komitato, en eksterordinara kunveno, unuanime decidis, ke nia landa asocio ne plu agu kiel Peranto de UEA. Konsekvence, ni petas, ke vi bonvole

- a) notu bone nian ekxiĝon,
- b) forigu la nomon de nia asocio el la listo de Perantoj de UEA,
- c) ne plu aperigu nian landon en la Internacia Konkurso.

Ankaŭ, ĉar ni devas fermi nian konton ĉe vi, ni petas, ke vi havu la ĝentilecon sendi al ni konteltiron.

KUBA ESPERANTO-ASOCIO

KONFLIKTO EN UEA JA "HAVAS GRAVAN INTERNAN KAŬZON"

La Esperantistoj tra la mondo deziras *faktojn* pri la vera kialo de konflikto en UEA. Heroldo jam presis pri diversaj ekstere videblaj indikoj, sed evitis malkaŝon de la "grava interna kaŭzo". En la antaŭa numero de AE, ni montris, ke la interna kaŭzo de konflikto en UEA estas la sama de konflikto ĉie en la hodiaŭa mondo — nome, batalado inter ruĝaj kaj liberaj fortoj. Ni diris, ke "preskaŭ ĉiuj ne kuraĝas fronti la veron", sed ni opinias, ke se la Esperantistoj lernos la *nerefuteblajn faktojn*, tiam la "verdaĵ" inter ni kuniĝos por kuraĝe rebati la ruĝan intrigon en Esperantujo.

Ni menciuj kelkajn absolute nerefuteblajn faktojn nun, kaj en sekvontaj artikoloj ni pli precize analizos ilin. 1) Ivo Lapenna, nova ĉefo de UEA, predikas en *Esperanto*, oficiala organo de UEA, pri "nova epoko" pro la "ĝeneva spirito", kiu jam dekomence montriĝis kiel nur ruĝa fantomo. Li skribis: "...de Oriento venas ĝojigaj informoj. La pollanda asocio realiĝis al UEA. La kunveno de la ĉeĥoslovakaj esperantistoj en Otrokovice transformiĝis en veran kongreson... El Bulgarujo oni anoncas similan kunvenon en Plovdiv. El Hungarujo kaj eĉ el Rumanujo alvenas kuraĝigaj sciigoj. Antaŭ kelkaj semajnoj aliĝis al UEA kaj pagis sian kotizon la unua abonanto de Sovet-Unio." 2) Ivo Lapenna, pli bone ol iu alia, scias ke UEA-komitatanoj, UEA-delegitoj, UEA-landasocioj, el tiuj komunistaj landoj absolute *devas* utiligi siajn postenojn por komunistaj influoj kaj intrigo en nia movado. Nerefutebla fakto estas, ke komunistaj registaroj (inkluzive Jugoslavujon) nur permesas kaj subvencias Esperantagadon kondiĉe ke tio plene servas al komunismo. 3) Ivo Lapenna — komunistarta partizano, ĉefo de tiuj grupoj el komunistaj landoj dum la unua

Universala Kongreso post la milito, kaj nun apogita per mirige aranĝitaj *sep* voĉoj por si el Jugoslavujo en la UEA-komitato – bone scias sian rolon en UEA. Kaj por ni ĉiuj, en ankoraŭ liberaj landoj, estas ja tre grave, *ke ni ankaŭ sciu* pri lia rolo – kaj la rolo de liaj multaj “kunlaborantoj”.

Klarigaj kaj malkaŝigaj estas citaĵoj de Jugoslavo mem pri ilia rolo en la Esperanto-movado, kiu rolo estas tutsama kiel en iu ajn komunista lando. Ni citas el *Sennaciulo*, Oktobro 1955. Vortoj en krampoj estas klarigoj de la AE-redaktoro. *Kamarado Obad – Beogrado*: “En Beogrado tiu renkonto (Tito, Ĥruŝĉov, Bulganin) ne estis renkonto de oficialuloj, sed de malnovaj parti-kamaradoj, bonaj amikoj, kiuj ŝatus ree labori kune.” *Kamarado Popovic – Sarajevo*: “pri Jugoslavia Esperanto-Federacio... Ni ne devas rigardi al tiu ĝenerala esp. movado, kvazaŭ ĝi estus malprogresema. Nun, kvankam tiu movado estas neŭtrala (teorie), ĝi devas esti progresema (t. e. komunista – la emfazo estas tiu de Popovic). Ni aŭdis la esperon, ke baldaŭ...Sovetio kaj aliaj orientaj landoj denove kuniros. Ankaŭ en plenkunsido en Bolonjo dum UEA-kongreso estis esprimita simila espero por ekiroj en orientaj landoj.” *Kamarado Zlatnar – Ljubljano*: “Ni esperas,...aktivigi la movadon ankaŭ en orientaj landoj...unuécigo inter Jugoslavio kaj Sovetio...vekigaŝ nia deziro re-kunveni kun tiuj kamaradoj en orientaj landoj.” *Kamaradino Hurĉak – Sl. Brod*: “Financan subtenon ricevas societoj... Socialista Unuigo (komunista) estas politika platformo en Jugoslavio... Ne eblas labori aparte por socialismo (aparte de komunista kontrolo). Ni kiel organizo aliĝis al tiu Socialista Unuigo.” *Kamarado Sekelj – Beogrado*: “Oni ne komprenas la movadon en Jugoslavio kaj ĝian aliĝon al aliaj organizoj. Ĉar la tuta lando estas laborista kaj socialista (komunista),...neniu alia organizo burĝa povas influi nian direkton aŭ movadon. Ni ne portas akvon sur ambaŭ ŝultroj. Sed ankaŭ ĉiuj progresemaj rilatoj (komunistaj) havas kontaktojn kun malprogresemaj organizoj por influi ilin.” *Kamarado Mokker – Novi Sad*: “La esp. grupoj ricevas subvenciojn de la ŝtato, (nur tiel longe kiel la esperantistaro servas la komunistajn celojn de la ŝtato).”

Ni, en ĉi tiu artikolo, malkaŝas por vi la nerefuteblajn faktojn pri la “grava interna kaŭzo” de konflikto en UEA. Ĉu vi kuraĝas fronti la veron? Ĉu vi pretas kontraŭi la intrigojn dum eble ankoraŭ estas tempo por tion fari? Se vi komprenas la faktojn, vi scias ne nur la kaŭzon de kaoso en UEA sed ankaŭ en Landaj Asocioj. Ekzemple, la nova UEA akceptas duan landasociacion en Usono, kontraŭleĝe rompante la UEA-statuton, por havi unu voĉon pli por Ivo Lapenna en la UEA-komitato. Ĉio tio estas jam konata strategio kaj taktiko en la U.N., kie komunistaj landoj penas venki per akiro de pli kaj pli da ruĝaj voĉoj. VI – individuaj Esperantistoj, komitatanoj, oficistoj, delegitoj, grupoj, landaj asocioj – ne plu estu bonanime naivaj pri tio, kio okazas en UEA. Vekiĝu kaj kunligiĝu por kontraŭstari la intrigon.

– La Redaktoro

Ĵus, post pres-pretigo, ni legis en *Franca Esperantisto* (Okt), de ties redaktoro, mirigan apogon al Ivo Lapenna “la prestiĝa Estro” en maniero de adorado al Stalin, jene: “Ni devas fari la promeson aŭskulti sendiskute liajn konsilojn kaj liajn petojn.” Sed *ni*, respondecaj al libereco kaj historio, ja devas diskuti liajn konsilojn kaj petojn. – Red.

MY TRIP TO BOLOGNA

Cora L. Fellows

Mrs. Fellows, who recently celebrated her 83rd birthday, traveled by airplane to the Universal Esperanto Congress in Bologna, Italy. She has been an Esperantist since 1903.

Anyone who has once seen clearly the urgent need of an international language, and studied Esperanto long enough to see how perfectly and wonderfully it meets that need, is not likely to become indifferent to the Esperanto movement. Sometimes, however, the lack of public interest makes the general acceptance of the language seem a long time off.

How very inspiring then is it to see a demonstration of the vitality of the movement such as that given in Bologna at the Esperanto Golden Jubilee Congress of 1955. Hearing the language spoken every day for a week, attending meetings, listening to lectures, attending a fine dramatic performance and an excellent concert with songs and choruses in Esperanto, meeting old friends and making new ones, finding everyone ready to help in every way possible — believe me it is well worth all that it costs in time and money to attend such a congress.

KLM (Royal Dutch Airlines), who have used Esperanto in their advertising for a long time, took excellent care of me going and coming. They even took pictures of me and sent them to the home papers. The city of Bologna gave free tram and bus transportation to all congress members during the congress week. There were many interesting things to see in this old city with the oldest university in the world.

A university makes an ideal place for a large congress. The various buildings and class-rooms meet the needs of the members very well.

The weather was fine and the terrific heat I was told to expect was not experienced at all. In the shade it was always cool and there was always a breeze. No window-screens are used or needed in Bologna or in Rome for there are no flies, mosquitos or other insects. The cities are clean but the traffic is terrific. Thousands of bicycles of every kind, half of them motorized, go through the streets at great speed. Enormous trucks, autos, many of them very small, make street-crossing hazardous. However, I did not see an ambulance or hear a siren or see a fire-apparatus or a funeral all the time I was in Italy.

Yes, Esperanto is very much alive. The rest of the world is not going to wait for the great powers to grudgingly accept Esperanto. The other countries, who know that they can not hope to have their native tongues become universal, are going right ahead to solve the language problem.



AU REVOIR—Mrs. Cora L. Fellows of Port Richmond waves "Goodbye" before boarding plane to Esperanto Congress in Italy. (*Staten Island Advance*.)

NEOLOGISMOJ EN ESPERANTO

D-ro William Solzbacher

Membro de la Akademio de Esperanto

ESPERANTO estas vivanta kaj tial ankaŭ kreskanta lingvo. Ĝi daŭre "sorbas" internaciajn vortojn el la ŝanĝiĝanta vivo de la scienco, kulturo kaj politiko, senĉese naskas kunmetitajn formojn kaj pliriĉiĝas per novaj radikoj. La maniero, en kiu tio okazas, kaj eĉ pli la rapideco de la evoluo prezentas problemojn, kiuj ne ĉiam estas bone komprenataj kaj pri kies solvo povas ekzisti diversaj opinioj.

Vortaroj en ĉiuj lingvoj havas la taskon "registri" vortojn ekzistantajn kaj doni rekomendojn pri ilia uzo. Esperanto-vortaroj tamen ofte ne kontentiĝas pri tiu rolo, sed prezentas kaj proponas radikojn, kiujn ankoraŭ neniu — aŭ preskaŭ neniu — uzis. Ili tion faras en la nomo de la "logiko", de la "lingvo-normigo" aŭ de la "neceseco pliriĉigi la lingvon". Tiu fakto preskaŭ ĉiam elvokas kritikojn aŭ eĉ pasiajn atakojn. Ĝi ankaŭ iomete malhelpas la uzadon de tiuj vortaroj.

En la pasinta jaro, kiam aperis la *Suplemento* al la *Plena Vortaro* (kompilita de Profesoro Gaston Waringhien), la *Boletín* (Bulteno) de la Hispana Esperanto-Federacio publikigis (en Oktobro 1954) recenzon de Luis Hernández. Li diris, ke li ne povas "honeste rekomendi la balaston, kiun oni alkroĉis al la bonega Plena Vortaro en ĝia kvara eldono". En sian artikolon li enmetis leteron — spicitan per neologismoj el la *Suplemento* — ricevitan de unu el siaj amikoj. Jen ĝi estas:

"Inĝenia ogreto: Povra kaj trista peticio estas la mia, kaj eble sterila; sed mi ne avanco en la basa kaj turpa vertiĝo korodi, devaluti kaj diskrediti la feblan ESPERANTON (jes, per majuskloj), prodigante pletores kaj orgojle la partikularan selekton, leĝere faritan ne de obskura vagabonda reformatoro, sed de ĝirema direktivestro, kiu ascendis sen truko, spano post spano, lante kaj tarde, kaj nun bone dominas la lingvon; tamen laŭŝajne kontaĝita de la piruetoj faritaj de kamuflita maskerado de pigraj uzurpatoroj de la vera profesio de literatoro, antaŭ ankoraŭ ne unu trimestro, eksponis kaj lanĉis skeĉon de eksplicitaj kaj hastaj esperanteskaj fivortoj. Mi estas poltrona kaj timida, sed plenumas la duran devon molesti vian atenton per horora desfilo de nur kurta primico de tiaj *tajnaj* fiaskendaj vortaĉoj, neuzitaj en la paseo, kun reklamacia peto al masklaj esperantistoj por tuja prohibicio, ĉiu en sia demarkacio, sen rekviemo nek humidaj suspiroj tepidaj, ĝis decidis oportuna plebiscito. Via olda filibustro, *Ernesto Guillem*."

S-ro Hernández protestis kontraŭ la "lavango" da neologismoj en la *Suplemento* kaj eĉ parolis pri "kvina kolono celanta detruiri de interne nian lingvan unuecon." Li diris, ke tia amaso da neologismoj "cetere kreas konfuzojn kaj ĝenojn al la mezkapablaj Esperantistoj, kiuj fakte estas la plej nombraj elementoj en nia popolo."

Al Luis Hernández respondis en la *Boletín* de Aprilo 1955 Donald R. Broadribb el Usono, prezentante la argumentojn de la neologismemuloj en forta, eĉ ekstrema, formo. "Ĉu ni estas barbaroj, kiuj devas balbutadi per kelkcent vortoj?", li skribis. "Kial estas malpermesate, de tiuj protestemaj personoj, havi riĉan vortaron? Ĉu estas nur akcidento, ke la plej kulturaj lingvoj de la mondo estas ankaŭ la plej grandaj?... Kial al verk-

anto estu malpermesate diri *diktionario*, vorto uzata en ĉiu okcidenta lingvo, nur ĉar iu kapriculo preferis traduki germanan kombinorton (*vortaro*), kiu povas egale signifi la tutan lingvon?... Kial en Esperanto neniu rajtu *developi* ideon, sed nur ĝin *disvolvi*, kvazaŭ temus pri fadenoj vinditaj ĉirkaŭ stangeto?"

S-ro Broadribb havas interesan kaj diskutindan argumenton, sed malbone elektis siajn ekzemplojn. *Vortaro* ne estas analoga al la germana *Wörterbuch* (kiu estas *vortlibro*), sed sekvas la slavan kaj latinan ekzemplon. En rusa lingvo *slovo* estas *vorto*, *slovar'* *vortaro*. *Slovar* en slovena, *slovník* en ukraina, *slovník* en ĉeĥa kaj slovaka, *slownik* en pola, *reĉnik* en serbo-kroata kaj bulgara lingvoj estas formataj ekzakte kiel *vortaro* en Esperanto. La latina *dictionarium*, de kiu devenas la angla, franca, itala, hispana kaj portugala vortoj, en laŭvorta traduko estas *diraĵaro*, do ankaŭ formata kiel *vortaro* en Esperanto. Pro diversaj kaŭzoj *diktionario* ne estas taŭga vorto en Esperanto, sed ja ekzistas samsignifa oficiala vorto *leksikono*. (La difino de *leksikono* en la Plena *Vortaro*, "mallonga vortaro sen ekzemploj", estas malbona; la *Vortaro de Esperanto* de Kabe simple egaligas la du vortojn. Se la franca *lexique* ofte estas uzata por malgranda vortaro, la angla kaj germana *lexicon* preskaŭ ĉiam signifas tre dikan vortaron aŭ enciklopedian verkon). — Pri *disvolvi* kaj *developi* oni povus diri, ke ili havas la saman etimologion kaj ke la franca *développeur* fakte signifas ankaŭ "disvindi fadenon"; ĝi estas la malo de *enveloppeur*, de kiu venas la angla vorto *envelope* (koverto).

Sed ni revenu al la baza argumento de Donald Broadribb: "Lingvo devas posedi ĉiun vorton necesan. Por ĉiu aparta ideo devas esti aparta vorto aŭ formo. Estas falsa ŝparo, ŝpari vortojn, rifuzante permesi al verkisto, esprimi tion, kion li volas, ĉar oni ne volas plian vorton."

Ĉu Sinjoro Broadribb estas prava aŭ malprava? La respondo ne estas facila kaj ne povas konsisti en simpla *jes* aŭ *ne*. Se mi volus doni proksimuman kaj mallongan respondon, mi dirus, ke mi konsentas pri la unua frazo kaj la tria frazo en la citaĵo, sed ne pri la dua.

Esperanto devas esti kapabla esprimi ĉion, sed ĝi ne bezonas kaj ne povas havi apartan vorton por ĉiu aparta vorto aŭ ideo en ĉiu nacia lingvo.

Neniu lingvo havas apartan vorton por ĉiu aĵo aŭ ideo. Eĉ la plej "riĉaj" lingvoj kelkfoje estas "malriĉaj". Ekzemple la angla lingvo, kies vortaro enhavas centmilojn da vortoj, uzas la saman vorton *law* por *lego* kaj *juro*, la saman vorton *fire* por *fajro* kaj *brulego*, la saman vorton *step* por *paŝo* kaj *ŝtupo*. Angle parolantaj personoj kelkfoje estas blindaj pri tiaj diferencoj, kun rezulto, ke antaŭ kelkaj jaroj *Universala Esperanto-Asocio* titolis fakvortareton *Leĝa Terminaro* (anstataŭ *Jura Terminaro*) kaj ke oni kelkfoje aŭdas la strangan vorton (tute nekompreneblan al neanglalingvanoj) *legisto* anstataŭ *advokato* aŭ *juristo*.

Aliflanke ĉiuj lingvoj, eĉ la plej "primitivaj", estas treege "riĉaj" je terminoj, kiuj rilatas al la vivmaniero de la popolo. En la *aleuta* lingvo — mia informfonto estas la gramatiko kaj vortaro de Richard H. Geoghegan, unua Prezidanto de la Esperanto-Asocio de Nord-Ameriko — ekzistas vortoj kiel *ixsgiq* ("loko, kie marleonoj eniras la akvon"), *nuxsxaq* ("marleona stomako entenanta parte digestitajn fiŝojn, manĝata kiel frandaĵo"), aŭ *qigadaĝinan* ("personoj loĝantaj oriente de la insulo Unalaska"). Nek la angla lingvo nek Esperanto povas traduki tiajn vortojn de la "primi-

tiva" aleuta lingvo sen klarigaj frazoj por doni la ĝustajn signifojn.

Aŭ pripensu la kazon de la riĉega araba lingvo. En ĝi ekzistas proksimume mil vortoj, kiuj signifas *kamelon*, mil vortoj, kiuj signifas *ĉevalon*, kvincent vortoj, kiuj signifas *glavon*, kvincent vortoj, kiuj signifas *tigron*. Ĉiuj havas iomete malsaman senconuancon. Kiu povus plene traduki tiajn nuancojn en alian lingvon? La fama *Fiqhul-Lugbat* ("Filozofio de la Vortaro") de Tha'álabi klarigas kelkajn el la delikataj nuancoj de la araba vorttrezoro. Ekzistas ekzemple vortoj esprimantaj la gradojn de dikeco de virino. Se virino estas modere dika kun delikataj proporcioj inter la korpopartoj, ŝi estas nomata *rebahlab*. Se ŝi estas pli dika, sed ne sufiĉe dika por esti malbela, ŝi estas *sebahlab*; se ŝi estas dika kaj malbela, sed ne tre, ŝi estas *mufazah*; se ŝi estas treege dika, ŝi estas *ifdaĝ*. Bela virino estas nomata *ĝamilab* aŭ *vazi'ab*; se ŝi estas tiel nature bela, ke ornamaĵoj nenion aldonus al ŝia beleco, ŝi estas *ĝhaniab*; se ŝi estas bela kaj indiferenta pri ornamaĵoj, ŝi estas *mi'tal*; se ŝia beleco estas brilega, ŝi estas *vasimah*; se ŝi estas abunde bela, ŝi estas *qasimah*, kaj se ŝi estas pli bela ol iu el tiuj vortoj povas esprimi, ŝi estas *rav'a*. Ŝajnas, ke poetoj devus lerni la araban lingvon!

Se Esperanto devus esti kapabla traduki ĉiun vorton en ĉiu nacia lingvo per aparta vorto aŭ esprimi ĉiun koncepton en ĉiu nacia kulturo per unu vorto aŭ mallonga frazo, ĝi devus esti senfine pli riĉa – kaj senfine pli malfacile lernebla – ol ĉiu nacia lingvo. Sed ni neniam forgesu, ke unu el la plej gravaj kvalitoj de Esperanto estas ĝia facileco, bazita sur severe limigita nombro da radikoj kaj la uzo de kunmetitaj vortoj kaj de genia sistemo de prefiksoj kaj sufiksoj. La "malriĉeco" de la baza radikaro estas unu el la esencaj kvalitoj de Esperanto. La konservado de tiu kvalito necesigas ŝparemon kaj singardan sintenon al neologismoj ne nepre necesaj. La juĝo pri tio, kio estas "nepre necesa", ofte estas malfacila, sed mi emas opinii, ke en dubaj kazoj estas pli bone, ne akcepti la neologismon.

Ofta argumento estas, ke granda nombro da neologismoj estas necesa en la literatura uzo de Esperanto. D-ro Kolomano Kalocsay bone prezentis ĝin en sia artikolo pri *Neologismoj* en la *Enciklopedio de Esperanto*: "Rilate al la neologismoj kolizias du vidpunktoj inter si kontraŭaj: tiu de la simpleco kaj facileco kaj tiu de la riĉeco kaj literatura taŭgeco de la lingvo. La kolizio ŝajnas nerepacigebla, ĉar nek la propagando povas rezigni pri la granda altirforto de la facilo kaj simpla, nek la literaturo pri la esprimforto kaj vortriĉo, sen kiuj vera literaturo, transdonanta ne nur la nudan penson, sed ankaŭ delikatajn nuancojn, metaforajn vort-aplikojn, duonklarajn aludojn entenantajn de vortoj, estas kaj restas nur pia revo. La problemo ŝajnas solvebla nur per la apartigo de la 'poeziaj vortoj', t. e. vortoj uzataj nur en la alta literaturo... Per tio la vulgara lingvo povus resti neembarasata de la literatura lingvo-evoluo."

Ni iomete konsideru tiun argumenton. Sendube poeto kaj literatura verkisto havas la rajton esprimi sin en formoj diferencaj de tiuj de komerca letero, scienca traktato aŭ kongresraporto. En iu senco sciencistoj, komercistoj, inĝenieroj, bankistoj, filozofoj kaj tiel plu parolas apartajn "lingvojn". Oni povas eĉ diri, ke ĉiu poeto – ĉu en Esperanto, ĉu en la angla, ĉu en la hotentota lingvo – parolas sian propran, tute individuajn "lingvon". Tamen ĉiu uzanto de Esperanto devas respekti ĝiajn bazajn

principojn, inter kiuj ŝparemo pri radikoj estas unu el la plej gravaj. La poezia lingvo povas eluzi la specialajn kvalitojn de Esperanto, precipe la senfinan trezoron de kunmetitaj vortoj. Mi ne diras, ke neologismoj devas ĉiam esti evitataj, sed ili devus esti uzataj modere kaj singarde. Se oni enkondukus ilin amase, oni kreus du tute malsamajn Esperantodialektojn. Tiuj, kiuj volus legi la "altan literaturon", ne nur devus lerni multajn novajn radikojn, sed devus tuj poste "mallerni" ilin, por ne enmeti ilin en la ĉiutagan ("vulgaran") lingvon.

Kelkaj el la "literaturaj" neologismoj estas kritikindaj ankaŭ pro aliaj kaŭzoj. La vorto *bunta* (diverskolora, varikolora), ekzemple, kiun mi legis en artikoloj tute ne apartenantaj al la "alta literaturo", ne estas internacia, sed troviĝas nur en la germana kaj nederlanda lingvoj. Sed la germana *bunt* kaj la nederlanda *bont* havas pli vastan sencon ol la proponata Esperanto-radiko *bunt-*, ĉar en tiuj naciaj lingvoj ĝia signifo estas ne nur *multkolora* kaj *diverskolora*, sed ankaŭ simple *kolora*, t.e. nek blanka nek nigra. La vorto *bunta* certe estas belsona kaj mallonga, sed kiom da konfuzo ĝi povas kaŭzi!

Ŝajnas al mi, ke kelkaj el niaj literaturistoj groteske troigas la "necesecon pliriĉigi nian lingvon." En la nuna fazo de la evoluo ni devas gardi la simplecon kaj facilecon de Esperanto kaj akcepti neologismojn nur, kiam ili estas plene internaciaj aŭ nepre necesaj pro iu nova fakto en la internacia vivo. Kiam okazos io, kio multe pligrandigos la praktikan uzon de Esperanto, eble eĉ subite, tiam estos malfacile eviti pli rapidan ritmon en la enkonduko de neologismoj. Eĉ tiam ni devos esti singardaj. En la nuna situacio estas regulo de elementa saĝeco, preferi plenan elĉerpadon de la "interna riĉeco" de Esperanto al nekritika amasa akceptado de neologismoj malfacile digesteblaj.

SCIENCA REVUO aperas kvar-foje jare per grandaj kajeroj (entute 160 paĝoj), kaj pritraktas sciencajn temojn de ĉiuj fakoj de la vivo en formo facila kaj interesa. Ne pensu ke ĝia enhavo estas specialisma, pure teknika aŭ nekompreneble scienca. Temoj el la sciencoj – naturaj same kiel sciencaj – estas traktataj, sed ankaŭ ĝeneralaj kontribuadoj pri kulturaj temoj aperas en ĝi. En *Scienca Revuo* aperas ankaŭ komunikoj de la Internacia Scienca Asocio Esperantista (ISAE). *D-ro F. J. Belinfante* de Universitato Purdue estas la Usona reprezentanto. Ni konsilas, ke ĉiuj Esperantistoj abonu al tiu tre interesa gazeto. Jarabono estas nur \$1.50. Mendu ĝin por 1956 tuj nun de EANA.



Ĝojan Kristnaskon
Feliĉan Novjaron

ESPERANTA KRONIKO

En "Soldata Kampo" (Soldier's Field), Chicago, sepdek-kvin soldatoj de la 47-a Bataliono manovris antaŭ la publiko kaj respondis al ordonoj donitaj en Esperanto. "Dekstren!" kriis Serĝento Maxie Yates, kaj sepdek-kvin verde vestitaj soldatoj turnis sin dekstren. La soldatoj estas membroj de la Grupo "Aggressor", parto de la Usona armeo, kiu oficiale uzas Esperanton. Artikolo pri tio aperis en Septembro en la ĵurnalo "Chicago Daily News".

Vizitanto al la Centra Oficejo lastatempe estis *Fernand Trudel* el urbo Kebeko, kiu diversmaniere laboras por progresigo de Esperanto inter Franc-Kanadanoj.

Profesoro F. C. Neumann raportis pri kurso de Esperanto dum la aŭtuna studsezono en Kolegio Elizabethtown. Lernantoj en la kurso ricevas oficialajn kredit-poentojn pro la studado de Esperanto.

"Scripps-Howard News", bulteno por dungitoj de la granda informkompanio, en la oktobra numero presis artikolon pri nia samideano *J. H. Schackmann* kaj lia flankokupo Esperanto.

Graham E. Fuller, juna Usona studento, kiu ĉi-somere ĉeestis la Universalan Esperanto-Kongreson skribis jene pri sia sperto: "La Kongreso estis unu el la altpunktoj de la tuta vojaĝo. Mi miris pri la grandaj kaj diversaj uzoj de la lingvo... Se mi havis iajn dubojn pri la uzebleco aŭ taŭgeco de la lingvo, ili tute disiĝis. La fakto de konstanta konversacio, filmoj, prelegoj de tre alta nivelo, teatraĵoj, kantoj, ktp., montris al mi la efikecon de Esperanto. Mi vere ne povas esprimi kion la sperto signifis por mi."

El St. Paul, Minesoto, *F-ino Josephine Downey* raportis, ke 15 lernantoj en kurso de la latina lingvo daŭre studas Esperanton. Ili mem elektis lerni la interlingvon aldone al la studado de la latina lingvo.

Belajn poŝtkartojn pri Sicilio kun teksto en Esperanto faris *S-ro J. S. Boscarino*, Esperanto-Delegito en tiu parto de Italujo. Li mem desegnis la kartojn kaj bildigis la fakton, ke Sicilio estas "Lando de Suno".

Paul J. Mimplitsch raportis, ke daŭre funkcias Esperanto-Klubo por junuloj en lia alternejo en Philadelphia. La junuloj kune studas per legado de dialogoj en la libro "Practical Grammar" de I. K. Reed.

En la "Fairview Beacon", monata ĵurnalo de la lernantoj en la alternejo Farmington, Konetikuto, aperis bona artikolo pri Esperanto skribita de nia juna samideano *John Schilke*. John estas Help-Redaktoro de supre menciita ĵurnalo.

La nova filmo "Special Delivery" de la filmfarejo Columbia, nun montrata en kinejoj tra Usono, entenas diversajn dialogojn en Esperanto. La filmo rakontas pri la komplikajoj, kiuj sekvas el forlaso de infaneto en ĝardeno de Usona ambasadorejo. Kaj ĉar la ambasadorejo situas en "iu lando malantaŭ la fera kurteno" dialogoj inter civitanoj de tiu lando estas en Esperanto. La heroino ankaŭ kantas ĉarman lulkanton Esperante.

Esperanto-Asocio de Nov-Jersio larĝskale reklamas Esperanton dum sia aŭtuna laboro. Jen trafa afiŝo, kiun la Asocio faris por reklami pri komenco de siaj kursoj. Oni lokigis la afiŝojn en butikoj, bankoj, lernejoj, bibliotekoj, ktp. En Oktobro komenciĝis sep kursoj en la oficialaj programoj de Lernejoj por Plenkreskuloj en jenaj urboj: Cranford, East Orange, Elizabeth, Millburn, Morristown, Passaic kaj Newark. Instruistoj de la kursoj estas: *Elsie Yungbans, Marie Maffey, Constance Davis, J. Henry Kruse, Donald Walton kaj Helen Walton*. Aldone al la supraj kursoj S-ino Davis instruas kurson en la Centra YMCA, Orange, N. J. Entute tre laŭdinda kaj imitinda laboro de la Esperanto-Asocio de Nov-Jersio.

TAKE AN ADULT-SCHOOL COURSE
THIS FALL IN
ESPERANTO

*The Easy World Language...
Easy To Learn... Easy To Use*

Only One Night A Week For 10 Weeks... 2-Hour Sessions
Meet Interesting People... Enjoy Mastering This Language
Approved By UNESCO (United Nations)

THERE'S A COURSE CONVENIENTLY NEAR YOU:

School	Beginning	Evening	Fee
MORRISTOWN HIGH	OCT. 3	MONDAY	\$10
MILLBURN HIGH	SEPT. 29	THURSDAY	3
CRANFORD HIGH	OCT. 4	TUESDAY	3
PASSAIC HIGH	OCT. 6	THURSDAY	10
EAST ORANGE HIGH	OCT. 4	TUESDAY	3
ORANGE, YMCA	OCT. 5	WEDNESDAY	3
ELIZABETH, BAITEN HIGH	OCT. 5	WEDNESDAY	3
NEWARK, WEST SIDE HIGH	OCT. 3	MONDAY	3

SIX MILLION PEOPLE KNOW ESPERANTO
...DO YOU?

Kursanoj en la nova Esperanto-Kurso de *J. Henry Kruse* centprocente aliĝis al EANA. La kurso okazas ĉiusemajne en la regula programo de la Lernejoj por Plenkreskuloj, Morristown, N. J.

J. Trytiak informis nin, ke en Oktobro estis iniciatita restarigo de Esperanto-Rondo en Philadelphia. Provizora estraro estas: *D-ro Charles Sass*, Prezidanto, kaj *Edwin C. Harler, Jr.*, Sekretario-Kasisto.

En la lukse presita kongreslibro de la Pola Nacia Unio, kies 15-a kongreso okazis lastatempe en Passaic, Nov-Jersio, aperis kvaronpaĝa reklamo pri Esperanto kaj EANA. Nia samideano *Andrew I. Rogus* aranĝis pri la presigo de reklamo en la pola lingvo.

La Japana Esperanto-Instituto Petas Helpon de Vi

"Por memori la 50-jaran jubileon de la Japana Esperanto-movado kaj utiligi la okazon por manifesti la utilecon de nia lingvo, ni projektas diversajn eventojn dum la jaro 1956 kaj interalie ni organizos en Majo ekspozicion de infanaj bildgazetoj de la mondo kolektitaj per Esperanto. Ni estas certaj, ke la ekspozicio havos grandan publikon, ĉar ni intencas okazigi ĝin en multevizitata galerio.

"Por sukcese aranĝi la ekspozicion, ni esperas fervoran kunlaboron de niaj eksterlandaj amikoj. Ni estus do tre dankaj, se vi bonvolus helpi nin sendante al ni po 1 ekz. de kelkaj porinfanaj periodaĵoj (monataj, dumonataj, semajnaj, ktp.) bele ilustritaj – por infanoj de kindergarteno kaj de malaltaj klasoj de elementa lernejo – unuarangaj en via lando.

"Ankaŭ neperiodajn bildlibrojn ni ricevos kun ĝojo kaj danko. Ni rekomencos vin per infangazetoj eldonitaj en Japanujo aŭ (se vi preferus) per niaj eldonaĵoj. Ni esperas, ke vi plenumos nian peton laŭeble plej baldaŭ, ĉar poŝtaĵoj bezonas 2-3 monatojn por veni al Japanujo per ŝipo. Sendu tiujn al *Plenumkomitato de Jubileaj Eventoj, Japana Esperanto-Instituto, Hongo-Motomati 1-13, Tokio, Japanujo.*"

Ĉu vi jam renovigis vian membrecon en EANA por la jaro 1956?



DEZIRAS KORESPONDI

Kosto de anonco: Eksterlande, unu vorto aŭ mallongigo por unu cendo (ses vortoj por 1 int. respondukuponon); Enlande, unu vorto por du cendoj.

- Argentino.** Studenta Esperanta Centro, San Juan 267, Mendoza. Deziras korespondi pri Nord-Amerikaj dancoj.
- Aŭstralio.** Walter Goerisch, J 435, Yallourn-East, Victoria. 32-jara germana enmigrinto en Aŭstralio dez. kor. Esperante, angle aŭ germane kun Usona aŭ Kanada fraŭlino.
- Brazilo.** F-ino Maria Adelaide França de Paiva, Rua Floriano Peixoto 60 Barbacena (M.G.). Dez. kor., interŝ. PK, PM kun la tuta mondo.
- Brazilo.** F-ino Maria Aparecida de Sousa, Rua Dr. Pena 258, Barbacena (M.G.). Dez. kor., interŝ. PK, PM kun la tuta mondo.
- Francujo.** F-ino Annette Jabouille, 5 rue d'Orgemont, Argenteuil (S. & O.) Deziras korespondi kun ĉiuj landoj.
- Germanujo.** Erhard Teumer, Altenbekener Damm 20 (Sehenbehindertenschule), (20a) Hannover. Dez. kor. kun samprofesiaj pri instruado de vidmalfortaj infanoj.
- Italujo.** Emanuele Rossi, Viale Rapisardi 44, Catania. 22 junuloj dez. kor. kun usonanoj kaj kanadanoj, interŝ. PM, il. PK (naciaj kostumoj).
- Japanujo.** S-ino Kusumoto Ikuko, 153, 1-chome, Tamagawa Okusawa, Setagaya-ku, Tokio. 24-jara, lektoro de angla kaj usona literaturo dez. kor. kun usonanoj pri instruado de lingvoj, pedagogio.
- Japanujo.** F-ino Ikuyo Umejama, Samei, Sue-mura, Kuma-gun, Kumamoto-ken. 21-jara instruistino dez. interŝ. il. PK kaj PM.
- Veraj amulet-rememorigaĵoj de Afriko.** Nun estas haveblaj en malgranda kvanto amuletoj, kiuj vere protektas vin kaj donas al vi bonsorton, se vi kredas je tio. Unu vera specimeno kaj la sendado rekte al vi kostas entute nur \$1.00. Aĉetu hodiaŭ, kiam ili ankoraŭ estas aĉeteblaj de: L. Heidelberg, Poste Restante, Kitwe, Northern Rhodesia, Africa.
- Letervesperon** aranĝas la Esperanto-Societo de Milwaukee je la 12-a de Januaro 1956. Dudek naŭ membroj, havante diversajn gradojn de Esperanta lerto, deziras korespondantojn pri diversaj temoj. Tial, ke ni povu ĝui grandan letervesperon, sendu leterojn, ilustritajn poŝtkartojn, ktp. Nepre respondos. Adresu: S-ro Jarvis E. Bush, Prez., Esperanto-Societo de Milwaukee, 3700 North 75th Street, Milwaukee 16, Wisconsin, Usono.

"La Nica Literatura Revuo". Aperas dumonate. Jarabono \$1.25. ... "celas publikigi, sub plaĉa formo, la plej belajn poemojn, originalajn aŭ tradukitajn, la plej artajn prozaĵojn, kaj per tiu alta stilnivele altiri samtempe la atenton de la laikoj kaj la kontribuadon de la esperantistoj. Sed ĝi volus ankaŭ vekti la intereson de pli larĝa publiko, prezentante jen bildojn pri kuriozaj moroj, maloftaj artaĵoj, homaj kaj naturaj pitoreskaĵoj, jen, tute simple, indan materialon por vivigi la klubvesperojn"...

Ĉefredaktoro: G. Waringhien. La nomoj de la Redakta Komitato, kiel *Regulo Perez, Reto Rossetti, Raymond Schwartz*, garantias la altkvalitecon de la "Revuo". La revuo estas abonebla pere de EANA. Sendu vian abonkotizon de \$1.25 al la Centra Oficejo tuj, por ke vi havu la "Revuon" de ĝia unua numero (kiu ĵus aperis).

THE CONNOR COURSE IN ESPERANTO

Correspondence Course with Vinylite Records
Instruction by Doris Tappan Connor

The "Connor Course" is unique, — it provides real-life disk conversations plus personal instruction. You *converse* with the disk and *confer* with the instructor. Compiled by experts.

The complete "Connor Course" includes the following:

- (1) A lively text, "Esperanto: The World Interlanguage."
- (2) Eight "Vinylite" double-sided 10 records, 78 r.p.m.
- (3) A practical and easy-to-follow "Study Guide" (82 pp.)
- (4) Personalized instruction and guidance of Mrs. Connor.
- (5) Supply of answer paper and printed return envelopes.
- (6) An interesting card game, to develop your vocabulary.
- (7) And finally, an official "Certificate of Achievement".

FOR INDIVIDUAL STUDY: The complete "Connor Course", as described above, will be sent postpaid for *only \$36*.

FOR GROUP STUDY: Buy one complete *master course* at \$36. Each additional member pays *only \$6 more* for Textbook and complete Study Guide for his own use.

Full money-back guarantee. So, place your order **NOW**:

LINGUAPHONE HOME STUDY COURSES

You can learn *ESPERANTO*, or any other language listed below, by the world-renowned *Linguaphone* Ear-Eye Method. Order through the *Esperanto Book Service* for benefits to both yourself and your Esperanto Central Office. You may select:

Esperanto	Russian	Swedish	Persian
Italian	Finnish	Hebrew	Hausa
Irish	Arabic	Bengali	Spanish
Polish	Japanese	Greek	Dutch
Chinese	Latin	German	Afrikaans
Malay	French	Czech	Hindustani
English	Portuguese	Norwegian	Effik

Regular list price for *Esperanto*, complete course, is \$57.50. Most other languages are priced the same. A few higher, a few lower — dependent upon number of records and other factors. Write to *Esperanto Book Service* about any language in which you are interested. Special payments for members of EANA.

Esperanto Book Service, 114 W. 16 St., New York 11, N. Y.